

Foto: Eva Lindblad (pressfoto från Norstedts förlag)

Magnus Utvik är född 1964, uppväxt i Värnamo, och har skrivit elva böcker - såväl diktsamlingar och romaner som reportage. Han har arbetat som bokrecensent i SVT i arton år och är utbildad skrivpedagog. Hans två senaste böcker är *Med Stalin till Gud* (2011) och *Tuktad till frihet* (2014).

MAGNUS UTVIK

Endast Herta Müller är vaken

December 1984 och midvinternattens köld är hård i Rumänien. På en säng i ett hus ligger en ensam trettioettårig kvinna under en ständigt lysande måne. Säkerhetstjänsten sover men hör och ser allt. Till och med hennes andetag spelas in. Endast Herta Müller är vaken.

När hon går upp vandrar månen över himlen som så många vintrar förut. Herta Müller tittar upp på månens skiva. Följer den in i skogen. Mörkret där inne kan hon, känner det som sitt eget hjärta. Midvintermorgonens köld är hård.

Hon går till sitt arbete på fabriken. Landets ledare säger att hon och alla andra på fabriken äger den, att det är de som är fabriken herrar. Men hon kan bli avskedad när som helst. Om hon säger ett fel ord, andas på fel sätt. Om hennes hjärta visar vad hon känner. Midvinterdagens köld är hård.

Snart är det jul. Herta Müller drömmer om tomten. Under täcket på kvällen tänker hon på gåvan hon fått: Viljan. Motståndet. Hon bestämmer sig för att inte längre sova i enslig gård. Tyst är skogen och nejden all, livet där ute är fruset. Stannar hon för att tjäna landets ledare är hon snart död.

Midvinternattens köld är hård, stjärnorna gnistra och glimma. Folk kommer att minnas henne. Säg att hon vågade det de inte själva vågade. Ge sig av. Och skriva om landets ledare och säkerhetstjänsten, den som ser och hör allt. Den som till och med spelar in hennes andetag. Hon kommer att vara månen på natthimlen. Den som ständigt lyser. Endast Herta Müller är vaken.